

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-452

20.6.2018

Zenith Insurance PLC (Tide Forsikring AS)

Motorvogn

Kaskoskade — unntak for utleiebil — fal. § 4-6.

Sikredes bil fikk skader som følge av at bilen var involvert i en bilkollisjon. Sikrede hadde benyttet seg av en utleietjeneste, og bilen var overlevert til leietaker da skaden oppsto. Leietaker hadde imidlertid utgitt seg for å være en annen, og dette førte blant annet til at sikrede ikke mottok betaling for tjenesten. Spørsmål om unntak for "utleiebil" kommer til anvendelse. Sikredes oppfatning er at skaden må dekkes av selskapet da bilen ikke "ble brukt" som leiebil da han aldri mottok betaling for tjenesten. Selskapet har anført at manglende betaling ikke har noen praktisk betydning, og at det avgjørende må være at bilen var ment å leie ut. Nemnda kom til at unntaket ikke kunne gjøres gjeldende da det var i strid med fal. § 4-6.

Saksfremstilling

Saken gjelder erstatningskrav for skade på bil under kaskoforsikringen.

Sikrede mottok forespørsel om å leie ut bilen sin via en utleietjeneste som han tidligere hadde benyttet flere ganger. Forespørselen ble sendt av en person som utga seg for å være E, og hans førerkort og visakort ble brukt til å inngå avtalen. Det viste seg i etterkant at E hadde blitt utsatt for identitetstyveri av B og J. B utga seg for å være Es stesønn og overtok bilen etter avtale med sikrede. Etter overleveringen var bilen involvert i en bilulykke hvor den ble totalskadet.

Selskapet har avslått sikredes krav om erstatning fordi skaden ikke er omfattet av kaskoforsikringen. Under forsikringsvilkårenes pkt. 11.4 fremgår det at:

11.4 Forsikringen omfatter ikke:

Skade som oppstår:

g. Dersom bilen blir brukt som utleiebil, drosje eller likbil.

Selskapet har på forespørsel fra nemnda ikke kommentert forholdet til fal. § 4-6.

Sikrede krever dekning for skaden og anfører at unntaket i vilkårenes pkt. 11.4 ikke kommer til anvendelse da bilen hans ikke ble brukt som utleiebil på skadetidspunktet. Det ble aldri inngått en leieavtale som omfattet rett til vederlag/godtgjørelse, og situasjonen må derfor anses som et utlån og ikke utleie. Han har heller ikke mottatt noe vederlag. Forsikringsvilkårenes unntak gjelder dessuten de tilfeller bilen blir "brukt som" utleiebil, og i dette tilfellet forelå det ingen avtale, verken direkte eller indirekte om leie av bil mellom sikrede og fører av bilen på skadetidspunktet.

Selskapet avviser ansvar og har anført at det ikke var tvil om at bilen var ment å leie ut. Det ble inngått avtale om utleie, og bilen ble overlevert til leietaker med den hensikt. Manglende betaling kan etter selskapets syn ikke tillegges vekt, da det ikke har hatt noen praktisk betydning for forholdet. Selskapet har videre hevdet at det ikke kan lastes for at sikrede ikke har foretatt de nødvendige undersøkelser og forholdsregler for å sikre at bilen ble overlatt til rette vedkommende.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på bil.

Ifølge forsikringsavtalen omfatter forsikringen ikke skader som oppstår

g. Dersom bilen blir brukt som utleiebil, drosje eller likbil.

Nemnda mener denne ansvarsbegrensningen er knyttet til en handling eller disposisjon gjort av sikrede, og at det derfor dreier seg om en såkalt skjult handlingsklausul som er i strid med de preseptoriske reglene i fal. kap. 4. Den bestemmelsen i fal. som passer best på forholdet, er fal. § 4-6 om endring i risiko:

Selskapet kan ta forbehold om at det skal være helt eller delvis uten ansvar dersom et bestemt angitt forhold av vesentlig betydning for risikoen blir endret. Et slikt forbehold kan ikke gjøres gjeldende dersom sikrede verken visste eller burde vite at forholdet ble endret, eller dersom forsikringstilfellet ikke skyldes det endrede forhold.

Nemnda viser her til Bull, Forsikringsrett s. 210, hvor en klausul om at "dekningen opphører ved ervervsmessig utleie av motorvognen" nevnes som et eksempel på et forbehold om endring av risiko under fal. § 4-6. Et slikt forbehold skal inntas i forsikringsbeviset, jf. fal. § 2-2 annet ledd (b), men det er ikke gjort i dette tilfellet. Avslag pga. brudd på en slik klausul skal også varsles i samsvar med fal. § 4-14, hvilket heller ikke er gjort. Nemnda mener derfor selskapet ikke har anledning til å påberope seg dette forbeholdet som avslagsgrunn, jf. fal. § 2-2 tredje ledd.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Hanne Kvalshaug (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).